

Sygn. akt VI U 2363/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: M. E.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 26 sierpnia 2014 r., znak: (...)

w sprawie: M. E.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu M. E. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia 31 lipca 2016 r.
- 2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu M. E. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową na dalszy okres.

Ubezpieczony M. E. złożył odwołanie od tej decyzji twierdząc, iż od 20 lat choruje na astmę oskrzelową co zostało potwierdzone przez (...). W ocenie lekarza prowadzącego stan zdrowia z roku na rok się pogarsza i rokowania są złe. Ubezpieczony dodał, iż nie widzi na lewe oko a na prawe bardzo słabo, ponadto jest po całkowitym usunięciu tarczycy w związku z guzami nowotworowymi.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania powołując się na treść art 6,16 i 17 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz U Nr 199 poz. 1673) oraz orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 21 sierpnia 2014 roku, która nie stwierdziła u ubezpiezonego niezdolności do pracy.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Bezspornym jest, iż decyzją z dnia 23 stycznia 1995 roku (...)w Ś. n/W. stwierdził u ubezpieczonego chorobę zawodową - astmę oskrzelową

dowód: decyzja (...)w Ś. n/W. z dnia 23 stycznia 1995 roku k. 15 akt ZUS.

W okresie od dnia 1 maja 1995 roku do dnia 31 lipca 2014 roku ubezpieczony był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Dnia 11 czerwca 2014 roku ubezpieczony złożył kolejny wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Lekarz orzecznik ZUS i Komisja Lekarska ZUS, po rozpoznaniu sprzeciwu ubezpieczonego, w orzeczeniu z dnia 21 sierpnia 2014 roku stwierdzili, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

W celu weryfikacji ustaleń dokonanych przez organ rentowy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy z zakresu medycyny pracy, alergologii, pulmonologii, okulistyki oraz internisty na okoliczność czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy z powodu choroby zawodowej stwierdzonej decyzją (...)z dnia 23 stycznia 1995, czy w porównaniu z badaniami przeprowadzonymi poprzednio stan jego zdrowia uległ zmianie, jakie schorzenia uległy remisji lub wyleczeniu.

Powołani przez Sąd biegli w opinii z dnia 11.06. 2015 roku rozpoznali u ubezpieczonego:

- Astmę oskrzelową zawodową - postać łagodna, kontrolowana lekami
- Wyprysk przewlekły skóry głównie rąk
- Praktyczną jednooczną z niedowidzeniem głębokim oka lewego. Zez utajony oka lewego
- Stan po strumectomii w trakcie leczenia substytucyjnego
- Nadciśnienie tętnicze.

Biegli lekarze sądowi stwierdzili u ubezpieczonego częściową okresową niezdolność do pracy w związku z chorobą zawodową od 01.08.2014r. do 31.07.2016r. Biegli wskazali, że w porównaniu z badaniami przeprowadzonymi poprzednio w stanie zdrowia ubezpieczonego nie nastąpiła taka poprawa, by mógł on pracować w wyuczonym zawodzie.

Biegli podali też iż nie pracując w zawodzie ubezpieczony ma dolegliwości ze strony astmy o małym nasileniu, jednak zmiany skórne głównie rąk nadal utrzymują się. Wyprysk, głębokie pęknięcia i łuszczenie się naskórka.

Biegli sądowi nie podzielili orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS i Komisji Lekarskiej ZUS.

Podstawą uznania niezdolności ubezpieczonego do pracy były te same dowody, którymi dysponował organ rentowy w postępowaniu administracyjnym.

Zdaniem biegłych badany nie może podjąć pracy w wyuczonym zawodzie. Obecnie pracuje na 1/2 etatu jako pomocnik kierowcy. Ze względu na brak widzenia okiem lewym nie może wykonywać zawodu kierowcy.

dowód : opinia biegłych sądowych z dnia 11.06.2015 r. k.22-23.

Organ rentowy złożył zastrzeżenia do opinii biegłych w których zarzucił, że

jako przyczynę niezdolności do pracy biegli podali wyprysk rąk, natomiast ubezpieczony posiada orzeczoną chorobę zawodową z powodu astmy oskrzelowej.

Ponieważ astma oskrzelowa jest dobrze konsultowana lekami, sami biegli podali, że obecnie z powodu astmy zgłaszane są dolegliwości o małym nasileniu. W związku z powyższym brak podstaw do orzekania długotrwałej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Organ rentowy wniósł o przekazanie zastrzeżeń biegłym celem ustosunkowania się do nich w opinii uzupełniającej.

W opinii uzupełniającej z dnia 11.06.2015 r. biegli podtrzymali dotychczasową opinię i stwierdzili, że ubezpieczony choruje na astmę oskrzelową, bo pracował jako piekarz. Obecnie nie jest zatrudniony na tym stanowisku, stąd objawy astmy są w okresie względnej remisji. Natomiast objawy skórne występujące również w tym uczuleniu są trudniejszego opanowania w leczeniu i dlatego nie ustępują. Świadczy to o utrzymujących się objawach uczulenia.

W ocenie biegłych ubezpieczony jest niezdolny do pracy w wyuczonym zawodzie z powodu astmy oskrzelowej i wyprysku wskutek choroby zawodowej. Powrót do pracy nie jest możliwy, bo zaskutkuje to zaostrzeniem astmy oskrzelowej.

dowód: opinia uzupełniająca k.46

W piśmie procesowym z dnia 5.11.2015 r. organ rentowy podtrzymał poprzednio zgłoszone zarzuty i wniósł o przekazanie biegłym tych zastrzeżeń.

Sąd uznał, iż omówiona wyżej opinia biegłych lekarzy sądowych wraz z opinią uzupełniającą, może być podstawą do prawidłowego i merytorycznego orzekania bez potrzeby jej uzupełniania. Opinia została oparta na starannej ocenie dokumentami lekarskiej oraz wynikach badań przedmiotowych. Opinia została w przekonujący sposób uzasadniona a jej wnioski logiczne wynikają z przeprowadzonych badań.

Zarzuty organu rentowego zawarte w piśmie procesowym z dnia 5 listopada 2015 roku nie zawierają żadnego uzasadnienia, są lakoniczne i nie podważają prawidłowości ustaleń dokonanych przez biegłych lekarzy sądowych. Zgodnie z treścią art 107 prawo do świadczeń, uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie jeśli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

Organ rentowy nie przedstawił okoliczności pozwalających na stwierdzenie, iż stan zdrowia ubezpieczonego będący podstawą ustalenia przez ZUS częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową w okresie od dnia 1.08.2011 roku do dnia 31.07.2014 r. (przyznanej na mocy decyzji organu rentowego) uległ poprawie.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności sprawy Sąd uznał, że aktualnie zostały spełnione przesłanki uprawniające ubezpieczonego do pobierania renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową określoną w art 4 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz U Nr 199 poz. 1673) i na mocy art 57 w zw. z art 12 ust 3 ustawy z dnia 17.1Z1998r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz.U.Nr 162, poz. 1118 w zw. z treścią z art. 17 ustawy z dnia 30 października 2002 roku zmienił zaskarżoną decyzję ZUS (art. 477¹⁴ § 2 k.p.c).

W punkcie 2 wyroku stwierdzono, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Stosownie bowiem do art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, z uwzględnieniem tego, iż w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji; organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego (ust. 1a). Jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy,

albo datę przedstawienia tych dowodów (ust. 3). Artykuł 118 ustawy o emeryturach i rentach dotyczy możliwości przesunięcia terminu do wydania decyzji wyłącznie w toku postępowania przed organem rentowym i to tylko wtedy, gdy decyzja nie może być wydana z powodu konieczności przeprowadzenia przez organ rentowy dodatkowego postępowania wyjaśniającego. Taka sytuacja nie zachodziła jednakże w niniejszej sprawie, ponieważ opóźnienie w przyznaniu ubezpieczonemu prawa do spornego świadczenia nie nastąpiło w konsekwencji przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego przez sam organ rentowy, lecz na skutek odwołania od wydanej przez organ decyzji odmownej i rozstrzygnięcia wynikłego stąd sporu na drodze sądowej. Zdaniem Sądu Okręgowego, nie może w niniejszym sporze znaleźć zastosowania wyłączenie odpowiedzialności organu rentowego, określone w art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach. W szczególności nie można uznać, aby przyznanie ubezpieczonemu z opóźnieniem prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, było następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. Organ rentowy był bowiem zobowiązany przeprowadzić postępowanie w sposób zmierzający do terminowego i prawidłowego ustalenia – czy ubezpieczonemu przysługuje prawo, którego uzyskania się domaga (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 października 1997 r. III AUa 496/97, OSA 1998/11–12/45 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 kwietnia 2011 r., III AUa 1710/10, nie publ.). Zgodnie z art. 14 ustawy o emeryturach i rentach oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia: daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy, związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do samodzielnej egzystencji, celowości przekwalifikowania zawodowego – dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik Zakładu (ust. 1). Orzeczenie lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie komisji lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (ust. 3). Powyższe nie oznacza jednakże, aby błędne orzeczenie lekarza orzecznika i komisji lekarskiej było okolicznością, za którą organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. Nadzór nad wykonywaniem orzecznictwa o niezdolności do pracy sprawuje bowiem Prezes Zakładu (art. 14 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach). Pozwala to na przyjęcie, że zarówno lekarz orzecznik, jak i komisja lekarska, są organami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zobowiązanym do ustalania niezdolności do pracy, jako przesłanki prawa do renty, a tym samym niewłaściwe działanie lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej jest okolicznością, za którą odpowiedzialność ponosi organ rentowy. Skoro biegli sądowi w swych opiniach wydanych w niniejszej sprawie opierali się na identycznym materiale dowodowym, co lekarz orzecznik i komisja lekarska ZUS, to niewątpliwie organ ponosić musi z tego tytułu odpowiedzialność. Fakt, iż niezdolność ubezpieczonego do pracy ustalono dopiero w wyniku złożonego odwołania, w toku postępowania sądowego, oznacza że przyczyną, dla której uzyskał on prawo do żądanego świadczenia dopiero w następstwie wyroku sądowego, były nie nowe dowody, nowe okoliczności, do których organ rentowy nie mógłby się wcześniej ustosunkować, a jedynie odmienna ocena stanu zdrowia, dokonana przez z jednej strony komisję lekarską ZUS, a z drugiej strony przez biegłych sądowych, na podstawie opinii których przyznano ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

SSO Ewa Milczarek